

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας
και Οικονομικών

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Ε.Υ.Δ. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ «ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ
ΑΛΛΑΓΗ» ΚΑΙ «ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ» - ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ»

Ταχ. Δ/ση: ΜΕΡΛΙΝ 5 ΑΘΗΝΑ, 10671

Πληροφορίες: ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΑΣΗΜΑΚΗ

Τηλ.: 2132142204

Email: v.asimaki@mou.gr

Προς:

1. ΔΗΜΟΣ ΒΟΛΒΗΣ
Υπ' όψιν Νομίμου Εκπροσώπου
Υπεύθυνου Πράξης ΚΑΠΕΤΑΝΙΚΟΛΑ
ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ
evangelia.kapetanikola@n3.syzefxis.gov.gr
v.gr

2. ΕΦΟΡΕΙΑ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
(ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ)
Υπ' όψιν Νομίμου Εκπροσώπου
efapeth@culture.gr

Κοιν.:

ΔΕΥΑ ΒΟΛΒΗΣ (ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ)
Υπ' όψιν Νομίμου Εκπροσώπου
deyavolvis@n3.syzefxis.gov.gr

ΘΕΜΑ: Ένταξη της Πράξης «ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΑΙ ΕΚΣΥΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΛΥΜΑΤΩΝ & ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΤΥΟΥ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΑΚΑΘΑΡΤΩΝ ΟΙΚΙΣΜΟΥ ΑΣΠΡΟΒΑΛΤΑΣ - Β' ΦΑΣΗ» με Κωδικό ΟΠΣ 6019409 στο Πρόγραμμα «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή 2021-2027»

ΑΠΟΦΑΣΗ

Ο Αναπληρωτής Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

Έχοντας υπόψη:

1. Το άρθρο 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα» που κυρώθηκε για το άρθρο 1 του Π.Δ. 63/2005 (ΦΕΚ 98/Α/22-04-2005) που διατηρήθηκε σε ισχύ με την διάταξη του άρθρου 119 παρ.22 του ν. 4622/2019 (ΦΕΚ 133/Α/7.8.2019)
2. Τον Κανονισμό (ΕΕ) με αριθ. 1060/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 «για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων», όπως ισχύει και ειδικότερα τα άρθρα 118 και 118α αυτού
3. Τον Κανονισμό (ΕΕ) με αριθμ. 1058/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 «για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής» όπως ισχύει
4. Το Ν.4914/2022 (ΦΕΚ 61/Α/21.3.2022) «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.» και άλλες διατάξεις», όπως ισχύει
5. Τη με αρ. πρωτ. 93478/29.09.2022 (ΦΕΚ 5173/Β/05.10.2022) Υπουργική Απόφαση για τη «Διάρθρωση της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Προγραμμάτων «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» και «Πολιτική Προστασία», η οποία συστάθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 65 του Ν. 4914/2022».

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

6. Τις με αρ. πρωτ. 104688/02-11-2022 (ΑΔΑ: 9ΗΩ546ΜΤΛΡ-ΘΘΚ) και 13180/10-02-23 (96ΘΞ46ΜΤΛΡ-829) Αποφάσεις του Υπουργού και Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων για την «Τοποθέτηση προϋπολογισμών στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγραμμάτων «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» και «Πολιτική Προστασία»
7. Το Π.Δ. 77/2023 (ΦΕΚ 130/Α/27.06.2023) «Σύσταση Υπουργείου και μετονομασία Υπουργείων - Σύσταση, κατάργηση και μετονομασία Γενικών και Ειδικών Γραμματειών - Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων, θέσεων προσωπικού και εποπτευόμενων φορέων».
8. Τη με αριθ. Υ 12/7-7-2023 Απόφαση του Πρωθυπουργού (ΦΕΚ 4403/Β/8-7-2023) για την ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών, Νικόλαο Παπαθανάση.
9. Το ΠΔ 82/2023 (ΦΕΚ 139/Α/01.08.2023) με το οποίο το Υπουργείο Οικονομικών μετονομάζεται σε Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών,
10. Το ΠΔ 50/2024 (ΦΕΚ 138/Α/22.8.2024) «Σύσταση Γενικών Γραμματειών, κατάργηση Γενικής Γραμματείας και Ειδικών Γραμματειών.
11. Τη με αρ. 106/19.05.2025 (ΦΕΚ 578/Υ.Ο.Δ.Δ./19.05.2025) Απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών «Διορισμός Γενικού Γραμματέα Διαχείρισης Τομεακών Προγραμμάτων Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης, Ταμείου Συνοχής και Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών»
12. Το άρθρο 63 «Ρυθμίσεις για την εύρυθμη λειτουργία των αναπτυξιακών προγραμμάτων - Τροποποίηση περ. α) παρ. 1 και προσθήκη παρ. 6 στο άρθρο 34, τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 35 ν. 4914/2022» του Ν. 5140/2024 «Νέο Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων και συμπληρωματικές διατάξεις» (ΦΕΚ 154/Α/30.09.2024).
13. Τη με αρ. Πρωτ. 54517/3753/30-5-22 (ΑΔΑ ΨΟΡΚ4653Π8-ΔΨ0) Απόφαση του Γενικού Δ/ντή Περιβαλλοντικής Πολιτικής του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας για την έγκριση της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του Προγράμματος «Περιβάλλον & Κλιματική Αλλαγή» 2021 – 2027
14. Τη με αριθμό C(2022) 6045_final/26.8.2022 Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που αφορά στην έγκριση του Προγράμματος «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» 2021-2027 (CCI: 2021EL16FFPR003), όπως τροποποιήθηκε με τις C(2024) 3473_final/29.5.2024 (1η Αναθεώρηση) και C(2026) 1063_final/16.2.2026 (2η Αναθεώρηση) Εκτελεστικές Αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής
15. Τη με αρ. πρωτ. 114947/29.11.2022 (ΦΕΚ 6132/Β/01.12.2022) Απόφαση Υφυπουργού Ανάπτυξης & Επενδύσεων με θέμα «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027» [ν. 4914/2022 (Α' 61) άρθρο 63, παρ.20].
16. Τη με αρ. πρωτ. 110565/17.11.2022 (ΦΕΚ 5958/Β/22.11.2022) Απόφαση Υφυπουργού Ανάπτυξης & Επενδύσεων με θέμα «Διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης προτάσεων ένταξης στα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027 [παρ. 7 του άρθρου 36 του ν. 4914/2022 (Α' 61)]».
17. Τη με αρ. πρωτ. 114274/28.11.2022 (ΦΕΚ 6131/Β/01.12.2022) Απόφαση Υφυπουργού Ανάπτυξης & Επενδύσεων με θέμα «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027 (έλεγχος δημοσίων συμβάσεων του άρθρου 38 του ν. 4914/2022 - Α' 61)».
18. Τη με αρ. πρωτ. ΕΥΔ ΠΕΚΑ & ΠΟΛΠΡΟ 4544/02-5-23 (ΑΔΑ Ε48Κ46ΜΤΛΡ-962) Απόφαση της Επιτροπής Παρακολούθησης (μέσω γραπτής διαδικασίας) του Προγράμματος «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» 2021-2027, με την οποία εγκρίθηκαν η μεθοδολογία και τα κριτήρια αξιολόγησης για την επιλογή πράξεων των Προτεραιοτήτων του με την ενσωμάτωση στοιχείων της κλιματικής ανθεκτικότητας και των θεμελιωδών δικαιωμάτων.
19. Το με α.π. ΥΠΕΘΟΟ 86387 ΕΞ 2025/20.05.2025 έγγραφο της ΕΥΣΣΑΕ με θέμα «Οδηγίες για την αξιολόγηση έργων αποχέτευσης και επεξεργασίας λυμάτων στο ΕΣΠΑ 21-27».
20. Το με αρ.πρ. 99801/ΕΥΚΕ-ΧΕ1162/27-10-2023 έγγραφο της ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα «Οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων»
21. Το με αρ. πρωτ. 115150/ΕΥΚΕ4023/2.11.2016), έγγραφο της ΕΥΚΕ με θέμα «Οδηγίες αναφορικά με την αξιολόγηση πλήρωσης του κριτηρίου συμβατότητας των πράξεων με τους κανόνες των Κρατικών Ενισχύσεων».
22. Το με α.π. 40899/7-4-2021 έγγραφο της ΕΑΣ ΕΣΠΑ αναφορικά με οδηγίες για τη διαχείριση τμηματοποιημένων δράσεων της Π.Π. 2014-2020.
23. Το με α.π. 38246/25-04-2023 έγγραφο της ΕΥΘΥΠΣ ΕΣΠΑ με το οποίο δίδονται οδηγίες για τις προκαταρκτικές ενέργειες στο πλαίσιο κλεισίματος των ΕΠ ΕΣΠΑ 2014-2020 αναφορικά με τις τμηματοποιημένες πράξεις.
24. Το με α.π. 65069/10-6-2021 έγγραφο της ΕΑΣ ΕΣΠΑ αναφορικά με συμπληρωματικές οδηγίες για τη διαχείριση τμηματοποιημένων δράσεων της Π.Π. 2014-2020.
25. Το με α.π. ΥΠΕΘΟΟ 84787 ΕΞ 2025/16-05-2025 έγγραφο της ΕΑΣ ΕΣΠΑ αναφορικά με συμπληρωματικές οδηγίες για τις διαδικασίες ολοκλήρωσης πράξεων που συγχρηματοδοτούνται από τα ΕΠ του ΕΣΠΑ 2014-2020
26. Την με α/α ΟΠΣ 3340 πρόσκληση της ΕΥΔ «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» για την υποβολή προτάσεων στο πλαίσιο του Άξονα Προτεραιότητας 14 «ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ - ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΟΡΩΝ (ΤΣ)», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
27. Την με αρ. πρωτ. ΕΥΔ ΠΕΚΑ & ΠΟΛΠΡΟ 989/31-01-2023 (ΑΔΑ: 9ΠΣΩ46ΜΤΛΡ-ΕΞΒ) Απόφαση Ένταξης της Πράξης «ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΑΙ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΛΥΜΑΤΩΝ & ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΤΥΟΥ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΑΚΑΘΑΡΤΩΝ ΤΟΥ ΟΙΚΙΣΜΟΥ ΑΣΠΡΟΒΑΛΤΑΣ» με Κωδικό MIS (ΟΠΣ) 5201389, στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη 2014-2020», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει
28. Το με α.π. ΥΠΕΘΟΟ οικ.64442 ΕΞ 2025/11.04.2025 έγγραφο με το οποίο τροποποιήθηκε η δράση 5.5.65.1 «Κατασκευή ή/και βελτίωση υποδομών συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων – Τμηματοποιημένες και μεταφερόμενες πράξεις».
29. Τη με α.π. ΥΠΕΘΟΟ 68325 ΕΞ 2025/16.04.2025 (ΑΔΑ: 9Π9ΣΗ-ΗΒΗ) Απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας & Οικονομικών με την οποία εγκρίθηκε η 17η εξειδίκευση του προγράμματος «Περιβάλλον & Κλιματική Αλλαγή» 2021-2027.
30. Το γεγονός ότι για τις πράξεις που έχουν εφαρμοστεί οι διαδικασίες του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου του Προγράμματος «Υποδομές Μεταφορών Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» 2014-2020 και έχουν εκδοθεί σχετικές αποφάσεις για τη συγχρηματοδότησή τους, απαιτείται για λόγους διαχειριστικούς η απόσυρσή τους (ως προς το μέρος της τμηματοποιημένης πράξης που θα μεταφερθεί στην νέα ΠΠ), από το ΕΣΠΑ 2014-2020 και η επανυποβολή τους στο Πρόγραμμα «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» 2021- 2027

31. Τις Διαδικασίες που εφαρμόζονται σε όλα τα στάδια της διαχείρισης των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027 όπως περιγράφονται και ισχύουν στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) και στο Εγχειρίδιο Διαδικασιών του,
32. Το Ν. 4555/2018: «Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Εμβάθυνση της Δημοκρατίας - Ενίσχυση της Συμμετοχής – Βελτίωση της οικονομικής και αναπτυξιακής λειτουργίας των Ο.Τ.Α. [Πρόγραμμα «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι»] (ΦΕΚ 133/Α/19.07.2018), όπως ισχύει.
33. Την Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01)
34. Τη με αριθμ. 191632 ΕΞ 2024 ΥΑ «Τροποποίηση των ποσοστών δέσμευσης πόρων του Προγράμματος Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή 2021-2027» (ΦΕΚ Β' 7591/31-12-2024)
35. Το άρθρο 90 «Έλεγχος των δαπανών που προκαλούν οι κανονιστικές διοικητικές πράξεις» του ΠΔ 63/2005 «Κωδικοποίηση της νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα», (ΦΕΚ 98/Α'/22.4.2005)
36. Τη με αριθμ. πρωτ. ΥΠΕΘΟΟ 41816 ΕΞ 2025/11.03.2025 (ΑΔΑ: Ψ9Σ8Η-32Ν) Απόφαση του Γενικού Γραμματέα Διαχείρισης Τομεακών Προγραμμάτων ΕΤΠΑ, ΤΣ & ΕΚΤ με θέμα "1η τροποποίηση της Πράξης «ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΑΙ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΛΥΜΑΤΩΝ & ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΤΥΟΥ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΑΚΑΘΑΡΤΩΝ ΤΟΥ ΟΙΚΙΣΜΟΥ ΑΣΠΡΟΒΑΛΤΑΣ» με Κωδικό ΟΠΣ 5201389 στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη 2014-2020»
37. Τη με αρ. πρωτ. ΥΠΕΘΟΟ 173042 ΕΞ 2024/20-11-2024 (ΑΔΑ:ΨΕΚΤΗ-7Ε3) Πρόσκληση της ΕΥΔ ΠΕΚΑ & ΠΟΛΠΡΟ με κωδικό: 5.5.65.1 (Α/Α ΟΠΣ 13978) και τίτλο «ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΜΗΜΑΤΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΣΤΙΚΩΝ ΛΥΜΑΤΩΝ» προς τους Δικαιούχους για την υποβολή προτάσεων στο πλαίσιο της Προτεραιότητας 5 «Διαχείριση αστικών λυμάτων και υδάτινων πόρων», όπως ισχύει
38. Το με ID: 43794 (α.π. ΥΠΕΘΟΟ 70316 ΕΙ 2025/24.04.2025) Τεχνικό Δελτίο Πράξης και τα συνημμένα σε αυτό έγγραφα του Δικαιούχου «ΔΗΜΟΣ ΒΟΛΒΗΣ που υποβλήθηκε μέσω ΟΠΣ, για την ένταξη της Πράξης «ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΑΙ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΛΥΜΑΤΩΝ & ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΤΥΟΥ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΑΚΑΘΑΡΤΩΝ ΤΟΥ ΟΙΚΙΣΜΟΥ ΑΣΠΡΟΒΑΛΤΑΣ - Β' ΦΑΣΗ» με Κωδικό ΟΠΣ 6019409 στο Πρόγραμμα «ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ» 2021-2027
39. Την αλληλογραφία της ΕΥΔ ΠΕΚΑ & ΠΟΛΠΡΟ με τον δικαιούχο της πράξης σχετικά με προσκόμιση συμπληρωματικών στοιχείων
40. Το από 05/05/2026 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της Τεχνικής Γραμματείας Λυμάτων (α.π. ΥΠΕΘΟΟ 69498 ΕΙ 2026/05.05.2026) σχετικά με διευκρινήσεις επί των επιμέρους τεχνικών στοιχείων λειτουργίας της ΕΕΛ του 1ου υποέργου
41. Τη με α.π. 1054/31.03.2011 Απόφαση του Τμήματος Περιβαλλοντικού & Χωρικού Σχεδιασμού της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας - Θράκης (ΑΔΑ: 4ΑΗΟΟΡ1Υ-ΟΡ) για την Ανανέωση ΑΕΠΟ του έργου, όπως ισχύει
42. Το αποτέλεσμα της αξιολόγησης, όπως αυτό καταγράφεται στα έγγραφα τεκμηρίωσης της αξιολόγησης της πρότασης και ειδικότερα στη Λίστα Ελέγχου Πληρότητας και Επιλεξιμότητας της πρότασης (ΛΕΠ) και στο Φύλλο Αξιολόγησης Πράξης (ΦΑΠ), τα οποία αποτυπώνονται στο ΟΠΣ-ΕΣΠΑ
43. Τη με αρ. 205/2026 Απόφαση του Δ.Σ. της ΔΕΥΑ Βόλβης (ΑΔΑ: 9ΟΞΖΟΛΛ0-Τ31) σχετικά με την κάλυψη του μη επιλέξιμου ποσού της πράξης (α.π. ΥΠΕΘΟΟ 91445 ΕΙ 2026/09.06.2026)
44. Τη με αρ. πρωτ. ΥΠΕΘΟΟ 96834 ΕΞ 2026 /18-06-2026 (όπως ορθά επαναλήφθηκε την 23-06-2026) θετική εισήγηση του Προϊσταμένου της ΕΥΔ ΠΕΚΑ & ΠΟΛΠΡΟ.

Αποφασίζει

την Ένταξη της Πράξης «ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΑΙ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΛΥΜΑΤΩΝ & ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΤΥΟΥ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΑΚΑΘΑΡΤΩΝ ΟΙΚΙΣΜΟΥ ΑΣΠΡΟΒΑΛΤΑΣ - Β' ΦΑΣΗ» με Κωδικό ΟΠΣ 6019409 στο Πρόγραμμα «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή 2021-2027» και στην Προτεραιότητα «Διαχείριση Αστικών Λυμάτων και Υδάτινων Πόρων»

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από το Ταμείο Συνοχής.

A. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΑΞΗΣ

1.Κωδικός Πράξης/MIS (ΟΠΣ):	6019409
2. Κωδικός COFOG2	05.6 - Περιβαλλοντική προστασία π.δ.κ.α.
3.Δικαιούχος:	ΔΗΜΟΣ ΒΟΛΒΗΣ
4.Κωδικός Δικαιούχου:	40119173
5.Φυσικό αντικείμενο της πράξης:	
ΥΠΟΕΡΓΟ 1 Το υποέργο με τίτλο «ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΑΙ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΛΥΜΑΤΩΝ (ΕΕΛ) & ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΤΥΟΥ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΑΚΑΘΑΡΤΩΝ ΤΟΥ ΟΙΚΙΣΜΟΥ ΑΣΠΡΟ ΒΑΛΤΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΒΟΛΒΗΣ» περιλαμβάνει τις επισκευές των έργων ΠΜ, τον εκσυγχρονισμό της ΕΕΛ και την αντικατάσταση του Η/Μ εξοπλισμού, ο οποίος με την πάροδο του χρόνου έχει υποστεί σημαντικές φθορές και βλάβες και είτε υπολειτουργεί είτε – μέρος αυτού – έχει τεθεί εκτός λειτουργίας καθώς και την κατασκευή των έργων επέκτασης του υφιστάμενου αποχετευτικού δικτύου με το σύστημα αναρρόφησης (Vacuum). Το έργο περιλαμβάνει το ακόλουθο φυσικό αντικείμενο: - Την εκπόνηση της Μελέτης Εφαρμογής για όλα τα αναγκαία έργα που θα κατασκευάσει ο Ανάδοχος - Την πλήρη κατασκευή των νέων έργων αναβάθμισης της ΕΕΛ των έργων επέκτασης του υφιστάμενου αποχετευτικού δικτύου με το σύστημα αναρρόφησης (Vacuum) - Την απομάκρυνση του υφιστάμενου εξοπλισμού - Την προμήθεια, εγκατάσταση και θέση σε λειτουργία του νέου εξοπλισμού Οι σημαντικότερες παρεμβάσεις που θα γίνουν είναι οι εξής: 1. Αντλιοστάσια προσαγωγής	

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Αποκατάσταση κτιριακών εγκαταστάσεων, αντικατάσταση υφιστάμενου εξοπλισμού, προσθήκη νέου για τον περιορισμό των οχλήσεων	
2.	Έργα εισόδου – προεπεξεργασίας βοθρολυμάτων Καθαίρεση υφιστάμενων έργων, εγκατάσταση compact συγκροτήματος προεπεξεργασίας βοθρολυμάτων
3.	Έργα εισόδου – προεπεξεργασίας λυμάτων Καθαίρεση υφιστάμενων έργων, εγκατάσταση compact συγκροτήματος προεπεξεργασίας λυμάτων
4.	Έργα βιολογικής επεξεργασίας Εκσυγχρονισμός μεθόδου βιολογικής επεξεργασίας Αντικατάσταση υφιστάμενου εξοπλισμού βιολογικής επεξεργασίας, δεξαμενών καθίζησης και α-σ ανακυκλοφορίας
5.	Μονάδα απολύμανσης – τελικής διάθεσης επεξεργασμένων Αναβάθμιση του εξοπλισμού χλωρίωσης και κατασκευή α-σ επεξεργασμένων
6.	Έργα επεξεργασίας ιλύος Αντικατάσταση υφιστάμενου εξοπλισμού επεξεργασίας ιλύος
7.	Κτιριακά έργα – έργα υποδομής Αποκατάσταση υφιστάμενων κτιριακών έργων – τροποποιήσεις κτιρίων για στέγαση νέου εξοπλισμού Αναβάθμιση δικτύων (ποσίου νερού, βιομηχανικού νερού, άρδευσης, κλπ.)
8.	Σύστημα αυτοματισμού Αναβάθμιση – εκσυγχρονισμός του συστήματος αυτοματισμού
ΥΠΟΕΡΓΟ 2 Το υποέργο με τίτλο ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ αφορά στην η υποστήριξη της Διευθύνουσας Υπηρεσίας κατά τη διαδικασία παρακολούθησης της πορείας υλοποίησης του έργου	
ΥΠΟΕΡΓΟ 3 Το υποέργο με τίτλο ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ, περιλαμβάνει την επίβλεψη κατά την κατασκευή του έργου και ιδίως της επέκτασης του αποχετευτικού δικτύου από την αρχαιολογική υπηρεσία	
Στην Α' φάση της πράξης (ΜΙΣ 5201389 /2014-2020) υλοποιήθηκε η Εκπόνηση και υποβολή Σχεδίου Ενεργειών Τεχνικού Συμβούλου (Υποέργο 2) - Ποσοστό ως προς το συνολικό έργο : 0.022%	
Στη Β' φάση της πράξης (2021-2027) θα υλοποιηθεί το υπόλοιπο συνολικό φυσικό της αντικείμενο (Ποσοστό ως προς το συνολικό έργο : 99.978%)	

6. Παραδοτέα πράξης:

Υποέργο 1: Η αναβαθμισμένη ΕΕΛ του οικισμού Ασπροβάλλτας και το σύγχρονο και λειτουργικό δίκτυο αποχέτευσης ακαθάρτων για την περιοχή που βρίσκεται παραλιακά και ανατολικά του οικισμού Ασπροβάλλτας.

Υποέργο 2: Σύμβουλος Τεχνικής Υποστήριξης

Υποέργο 3: Αρχαιολογική επίβλεψη των εκσκαφών καθ' όλη τη διάρκεια του έργου

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΡΟΩΝ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΔΕΙΚΤΗ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ (για ΕΚΤ, ΕΤΠΑ)	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΣ
RCO32	Νέα ή αναβαθμισμένη ικανότητα επεξεργασίας λυμάτων	Ισοδύναμος πληθυσμός	Δεν εφαρμόζεται	18.850,00

ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

7.	Η ημερομηνία έναρξης της Πράξης ορίζεται η 01/01/2024 .
8.	Η ημερομηνία λήξης της Πράξης ορίζεται η 31/12/2029 .
Δεν υπάρχει προθεσμία ανάληψης υποχρέωσης Κρίσιμων Υποέργων.	

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΡΑΞΗΣ

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	8.535.340,00
ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	0,00
ΜΗ ΕΝΙΣΧΥΟΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	0,00
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	8.535.340,00
ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ ΠΡΑΞΗΣ	7.741.216,98

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ ΑΝΑ ΣΥΝΔΙΚΑΙΟΥΧΟ

ΚΩΔ. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ
40119173	ΔΗΜΟΣ ΒΟΛΒΗΣ	8.485.340,00
18026032	ΕΦΟΡΕΪΑ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ (ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ)	50.000,00
	ΣΥΝΟΛΟ	8.535.340,00

Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης

10. Η συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη για τον υπολογισμό της στήριξης της Ένωσης ανέρχεται σε **7.741.216,98 €**

11. Το ποσό της δημόσιας δαπάνης που δεν εγγράφεται στο ΠΔΕ ανέρχεται σε **794.123,02 €** και χρηματοδοτείται ή θα χρηματοδοτηθεί από Συμμετοχή φορέα .

12. Ο Δικαιούχος της πράξης υποχρεούται να:

1. Προσκομίζει την αρμοδίως υπογεγραμμένη επικαιροποιημένη Προγραμματική Σύμβαση μεταξύ των αναφερόμενων φορέων σύμφωνα με το υποβληθέν σχέδιο σε διάστημα 1 μήνα από την έκδοση Απόφασης ένταξης της πράξης
2. Προσκομίζει το αρμοδίως υπογεγραμμένο επικαιροποιημένο Μνημόνιο Συνεργασίας μεταξύ Φορέων και Εφορείας Αρχαιοτήτων (Υ/Ε 3), σύμφωνα με το Σχέδιο που προσκομίστηκε κατά την ένταξη της πράξης
3. Προσκομίζει την Απόφαση έκδοσης / ανανέωσης / επικαιροποίησης της ΑΕΠΟ της πράξης προ της υπογραφής της σύμβασης του ΥΕ1
4. Ο Κύριος της Πράξης (ΔΕΥΑ Βόλβης) υποχρεούται να καλύψει με ιδίους πόρους τη μη επιλέξιμη δαπάνη, σύμφωνα με την υπ' αρ. 205/2026 Απόφαση του Δ.Σ. της ΔΕΥΑ Βόλβης (ΑΔΑ: 9ΟΞΖΟΛΛ0-Τ31)
5. Ο Κύριος της Πράξης υποχρεούται με την ολοκλήρωσή της να εξασφαλίσει την πλήρη και άρτια λειτουργία της, σύμφωνα με τις κείμενες εθνικές και ευρωπαϊκές διατάξεις.

13. Η πληρωμή της πράξης γίνεται με άμεση πληρωμή Το είδος πληρωμής καθίσταται δεσμευτικό για όλες τις σχετιζόμενες πληρωμές της πράξης.

Β. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

14. Η δημόσια δαπάνη της πράξης που προτείνεται για εγγραφή στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων **ανέρχεται σε 7.741.216,98 €**

Η δημόσια δαπάνη της πράξης επιμερίζεται ως ακολούθως:

ΚΩΔ. ΣΑ	ΚΩΔ. ΠΡΑΞΗΣ ΣΑ (ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΝΑΡΙΘΜΟΥ)*	ΠΡΟΤΑΣΗ ΕΓΓΡΑΦΗΣ	ΕΝΕΡΓΟΣ ΕΝΑΡΙΘΜΟΣ (που συνεχίζει να πληρώνει την πράξη)	ΣΥΝΟΛΟ Π/Υ
E3757	2026ΣΕ37570041	Νέο Έργο ΠΔΕ (αα 4252)	ΝΑΙ	7.741.216,98
E2751	2023ΣΕ27510008		ΟΧΙ	0,00

* Ο κωδικός εναρίθμου τίθεται σε ισχύ μετά την έγκριση της ΣΑ από τον Υπουργό.

15. Η συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη, η οποία προτείνεται για εγγραφή στο ΠΔΕ ανέρχεται σε **7.741.216,98 €**.

Επιπρόσθετα στα ανωτέρω στοιχεία:

- E3757 / 2026ΣΕ37570041: Η ΣΔΔ Β' φάσης: 8.535.340,00 €, με συν. επιλέξιμη δαπάνη 7.741.216,98€. Η μη επιλέξιμη δαπάνη 794.123,02 € από Συμμετοχή φορέα αφορά: ΥΕ1: Χημική Αποφασφόρωση και Φ/Β εγκατάσταση και ΥΕ2: ΦΠΑ. ΣΔΔ Α+Β φάσης 8.537.200,00€ & συν. επιλέξιμη δαπάνη 7.742.716,98 €. Η Β' φάση της πράξης θα εγγραφεί εξολοκλήρου σε ΣΑΕ3757
- E2751 / 2023ΣΕ27510008 : Η πράξη έχει εγγραφεί στη ΣΑΕ 2023ΣΕ27510008 και έχουν πραγματοποιηθεί πληρωμές ύψους 1.500,00 € που αφορούν εξολοκλήρου πληρωμές της Α' φάσης (mis 5201389). Η ΣΔΔ της Α' φάσης είναι 1.860,00€.

Γ. ΟΡΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

- Ο δικαιούχος υποχρεούται να τηρήσει τους όρους της απόφασης ένταξης και να υλοποιήσει την πράξη, σύμφωνα με τους όρους και τον χρονικό προγραμματισμό αυτής, καθώς και να τηρήσει τις υποχρεώσεις που παρατίθενται στο συνημμένο Παράρτημα Ι, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της απόφασης ένταξης.
- Σε περίπτωση που η υλοποίηση της πράξης αποκλίνει από τους όρους της απόφασης ένταξης, η ΔΑ επανεξετάζει την πράξη και μπορεί να προβεί στην ανάκληση της απόφασης ένταξής της.
- **Ο Δικαιούχος της πράξης υποχρεούται να:**
 1. Προσκομίσει την αρμοδίως υπογεγραμμένη επικαιροποιημένη Προγραμματική Σύμβαση μεταξύ των αναφερόμενων φορέων σύμφωνα με το υποβληθέν σχέδιο σε διάστημα 1 μήνα από την έκδοση Απόφασης ένταξης της πράξης
 2. Προσκομίσει το αρμοδίως υπογεγραμμένο επικαιροποιημένο Μνημόνιο Συνεργασίας μεταξύ Φορέων και Εφορείας Αρχαιοτήτων (Υ/Ε 3), σύμφωνα με το Σχέδιο που προσκομίστηκε κατά την ένταξη της πράξης
 3. Προσκομίσει την Απόφαση έκδοσης / ανανέωσης / επικαιροποίησης της ΑΕΠΟ της πράξης προ της υπογραφής της σύμβασης του ΥΕ1
 4. Ο Κύριος της Πράξης (ΔΕΥΑ Βόλβης) υποχρεούται να καλύψει με ιδίους πόρους τη μη επιλέξιμη δαπάνη, σύμφωνα με την υπ' αρ. 205/2026 Απόφαση του Δ.Σ. της ΔΕΥΑ Βόλβης (ΑΔΑ: 9ΟΞΖΟ/Λ0-Τ31)
 5. Ο Κύριος της Πράξης υποχρεούται με την ολοκλήρωσή της να εξασφαλίσει την πλήρη και άρτια λειτουργία της, σύμφωνα με τις κείμενες εθνικές και ευρωπαϊκές διατάξεις.
- Ο δικαιούχος μπορεί να δημιουργήσει την πινακίδα ή την αφίσα του έργου μέσω της εφαρμογής GENERATOR που είναι διαθέσιμη στις ιστοσελίδες: <https://online-generator.espa.gr/> του ΕΣΠΑ και του ΠΕΚΑ: <https://peka-program.gr/odigies-provolis-kai-epikoinonias/>

Ο Αναπληρωτής Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

Νικόλαος Παπαθανάσης

Πίνακας Αποδεκτών:

Συνημμένα:

Παράρτημα Ι, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της Απόφασης Ένταξης

Κοινοποίηση:

1. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ, Διεύθυνση Δημοσίων Επενδύσεων, Νίκης 5 – 7, 10563, Αθήνα
2. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ, Διεύθυνση Προϋπολογισμού και Δημοσιονομικών Αναφορών, Τμήμα Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων, Μεσογείων 119, 101 92, Αθήνα
3. Εθνική Αρχή Συντονισμού ΕΣΠΑ, Νίκης 10, 10563 Αθήνα

Εσωτερική διανομή:

- Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών
- Γραφείο Γενικού Γραμματέως Διαχείρισης Τομεακών Προγραμμάτων ΕΤΠΑ, ΤΣ και ΕΚΤ
- Μονάδες Α1, Α2, Β3

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Ο δικαιούχος της πράξης «ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΑΙ ΕΚΣΥΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΛΥΜΑΤΩΝ & ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΔΙΚΤΥΟΥ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΑΚΑΘΑΡΤΩΝ ΟΙΚΙΣΜΟΥ ΑΣΠΡΟΒΑΛΤΑΣ - Β' ΦΑΣΗ» αναλαμβάνει να τηρήσει τις παρακάτω υποχρεώσεις :

1. ΤΗΡΗΣΗ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ

- (i) Να τηρεί την Κοινοτική και Εθνική Νομοθεσία κατά την εκτέλεση της πράξης και ιδίως όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις, την αειφόρο ανάπτυξη, τις κρατικές ενισχύσεις, την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, τη μη διάκριση, την προσβασιμότητα Ατόμων με Αναπηρίες, λαμβάνοντας υπόψη το Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων.

2. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

- (i) Να τηρεί τα χρονοδιαγράμματα υλοποίησης της πράξης, όπως αυτά αποτυπώνονται στην απόφαση ένταξης της πράξης, καθώς και να τηρεί την προθεσμία ενεργοποίησης του/των υποέργων τα οποία θεωρούνται κρίσιμα για την υλοποίηση της πράξης και για τα οποία η διαχειριστική αρχή έχει ορίσει προθεσμία για την ενεργοποίησή τους.

Τυχόν αποκλίσεις από τους όρους της απόφασης ένταξης ή του χρονικού προγραμματισμού της εκτέλεσης του/των υποέργου/ων, όπως προσδιορίζεται στην απόφαση ένταξης της πράξης δύναται να επιφέρει την επιβολή λήψης διορθωτικών μέτρων εντός συγκεκριμένων προθεσμιών αλλά και την ανάκληση της απόφασης ένταξης της πράξης, εφόσον οι εν λόγω αποκλίσεις κριθούν αδικαιολόγητες ή δεν υλοποιηθούν τα διορθωτικά μέτρα εντός της ταχθείσας περιόδου συμμόρφωσης.

- (ii) Να διασφαλίζει το λειτουργικό αποτέλεσμα της πράξης, λαμβάνοντας όλα τα απαραίτητα μέτρα για το σκοπό αυτό.
- (iii) [Να διασφαλίζει τη λειτουργία και συντήρηση της πράξης επένδυσης σε υποδομές ή παραγωγική επένδυση, λαμβάνοντας όλα τα απαραίτητα μέτρα, με βάση το κανονιστικό πλαίσιο του φορέα λειτουργίας και συντήρησης της πράξης και των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων του, στην περίπτωση που ο φορέας λειτουργίας και συντήρησης της πράξης δεν ταυτίζεται με το δικαιούχο αυτής.]
- (iv) [Να λαμβάνει έγκριση από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος (ή εναλλακτικά τον ΕΦ) για τις διαδικασίες της διακήρυξης, ανάθεσης και εκτέλεσης / τροποποίησης δημοσίων συμβάσεων.]
- (v) [Να υποβάλλει αίτημα εξέτασης στη ΔΑ/ΕΦ για τροποποίηση του Τεχνικού Παραρτήματος Υλοποίησης Υποέργου με Ίδια Μέσα και να λαμβάνει την έγκρισή του]
- (vi) Να ενημερώνει έγκαιρα την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος (ή εναλλακτικά τον ΕΦ) σχετικά με την εξέλιξη της πράξης και να αποστέλλει όλα τα σχετικά έγγραφα που αφορούν στη φυσική και οικονομική υλοποίηση της πράξης έως και την ολοκλήρωσή της, σύμφωνα με τις διαδικασίες του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου.
- (vii) Να πραγματοποιεί όλες τις απαραίτητες ενέργειες, για την ενημέρωση του ΟΠΣ με τα δεδομένα και έγγραφα της πράξης που υλοποιεί και ειδικότερα τα δεδομένα και έγγραφα προγραμματισμού και υλοποίησης, τα δεδομένα χρηματοοικονομικής διαχείρισης, παρακολούθησης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου και δεικτών, επαληθεύσεων και ελέγχων, αξιολόγησης πράξεων και γενικότερα τα δεδομένα που διασφαλίζουν τη διαδρομή ελέγχου της πράξης.
- (viii) Να διασφαλίζει την ακρίβεια, την ποιότητα και πληρότητα των στοιχείων που υποβάλλει στο ΟΠΣ, σύμφωνα με το χρονικό πλαίσιο που προβλέπεται στις σχετικές διατάξεις και να πραγματοποιεί διασύνδεση των Πληροφοριακών Συστημάτων του με το ΟΠΣ για την αυτόματη υποβολή στοιχείων, εφόσον απαιτείται.
- (ix) Ο δικαιούχος υποχρεούται να εφαρμόζει τις διαδικασίες για τη συλλογή, επεξεργασία, αποθήκευση και μεταβίβαση των δεδομένων δεικτών των πράξεων, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στα αντίστοιχα Δελτία Ταυτότητας Δεικτών και τις οδηγίες της Διαχειριστικής Αρχής. Τα δεδομένα δεικτών, κατά περίπτωση απολογίζονται ανά φύλο (άνδρες-γυναίκες).
- (x) Ο Δικαιούχος υποχρεούται να εφαρμόζει τις διαδικασίες για τη συλλογή, επεξεργασία, αποθήκευση και μεταβίβαση των δεδομένων δεικτών των πράξεων, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στα αντίστοιχα Δελτία Ταυτότητας Δεικτών και τις οδηγίες της Διαχειριστικής Αρχής. Τα δεδομένα δεικτών, κατά περίπτωση απολογίζονται ανά φύλο (άνδρες-γυναίκες).

Για πράξεις που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ+ και το ΤΔΜ για τις οποίες απαιτείται η συλλογή δεδομένων μεμονωμένων συμμετεχόντων (microdata), ο Δικαιούχος υποχρεούται να εφαρμόζει τις διαδικασίες για τη συλλογή, επεξεργασία, αποθήκευση και μεταβίβαση των δεδομένων δεικτών των πράξεων, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στα αντίστοιχα Δελτία Ταυτότητας Δεικτών και τις οδηγίες της Διαχειριστικής Αρχής. Για τις πράξεις που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ+ και το ΤΔΜ, τα δεδομένα όλων των κοινών δεικτών συμμετεχόντων του Παραρτήματος Ι του Καν. (ΕΕ) 2021/1057 και του Παραρτήματος ΙΙΙ του Καν (ΕΕ) 2021/1056 πρέπει να αναλύονται ανά φύλο.»

Στους ειδικούς όρους: ΕΙΔΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΕΚΤ+ και ΤΔΜ περιγράφονται αναλυτικότερα οι απαιτήσεις για τη συλλογή των δεδομένων δεικτών. Οι δικαιούχοι έχουν την ευθύνη τήρησης των ειδικών υποχρεώσεων και στις περιπτώσεις που η συλλογή των δεδομένων συμμετεχόντων διενεργείται από τους φορείς υλοποίησης ή παρόχους των πράξεων (π.χ. Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης).

(χι) Άλλες πληροφορίες

3. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Όταν ο δικαιούχος υπέχει θέση «Εκτελούντος την Επεξεργασία» οφείλει:

- (i) Να είναι σε γνώση του και να συμμορφώνεται με την ισχύουσα ενωσιακή και κοινοτική νομοθεσία και ειδικότερα: τον Καν. 679/2016 «Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων», τον ν. 4624/2019 (Α' 137 «Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Καν. (ΕΕ) 2016/679 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 και άλλες διατάξεις και τις σχετικές οδηγίες και αποφάσεις της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα.
- (ii) Να αναλάβει πλήρως τις υποχρεώσεις που απορρέουν, όσον αφορά στην προστασία και ασφάλεια των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που τυχόν θα υποβάλλει σε επεξεργασία ή/και περιέλθουν καθ' οιανδήποτε τρόπο σε γνώση του κατά την εκπλήρωση των καθηκόντων του και να συμμορφώνεται πλήρως προς τις οδηγίες και υποχρεώσεις που θέτει ο «Υπεύθυνος Επεξεργασίας»
- (iii) Να διασφαλίζει ότι πρόσβαση στα ανωτέρω δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα θα έχουν μόνο τα εντεταλμένα στελέχη του, που θα εξουσιοδοτηθούν να επεξεργαστούν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα και θα αναλάβουν δέσμευση τήρησης εμπιστευτικότητας. Δεν προσλαμβάνει άλλον εκτελούντα την επεξεργασία χωρίς προηγούμενη ειδική ή γενική γραπτή άδεια του υπευθύνου επεξεργασίας
- (iv) Να θέτει στη διάθεση του υπευθύνου επεξεργασίας κάθε απαραίτητη πληροφορία προς απόδειξη της συμμόρφωσης προς τις υποχρεώσεις που του αναλογούν και επιτρέπει και διευκολύνει τους ελέγχους που διενεργούνται.
- (v) Να λαμβάνει κάθε εύλογο μέτρο για να διασφαλίσει ότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τα οποία θα επεξεργαστεί περιορίζονται στα ελάχιστα αναγκαία που απαιτούνται σε σχέση με τους σκοπούς που καθορίζονται.
- (vi) Να διατηρεί τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για περίοδο που περιορίζεται από την περίοδο που απαιτείται από το σκοπό της επεξεργασίας.
- (vii) Να ενημερώνει τα υποκείμενα των δεδομένων για τον σκοπό και τη νομική βάση της επεξεργασίας, τους αποδέκτες των δεδομένων και τις τυχόν διαβιβάσεις τους καθώς και το χρονικό διάστημα διατήρησης των δεδομένων τους.
- (viii) Να εφαρμόζει πολιτικές, διαδικασίες, καθώς και οργανωτικά και τεχνικά μέσα προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, συμπεριλαμβανομένων και των διαδικασιών διαχείρισης ασφάλειας πληροφοριών ώστε να αποφεύγεται τυχόν παράνομη καταστροφή, απώλεια, αλλοίωση, μη εξουσιοδοτημένη αποκάλυψη, μη εξουσιοδοτημένη πρόσβαση και άλλες παράνομες ή μη εξουσιοδοτημένες μορφές επεξεργασίας, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

4. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

- (i) Να λειτουργεί μηχανισμό πιστοποίησης εκτέλεσης της πράξης, ο οποίος θα εξασφαλίζει τον αποτελεσματικό έλεγχο της ποιότητας και ποσότητας των υλικών, των υπηρεσιών και του τελικού παραδοτέου αποτελέσματος, καθώς και να εφαρμόζει εσωτερικές διαδικασίες ελέγχου των πληρωμών, ο οποίος θα εξασφαλίζει τη νομιμότητα και κανονικότητά τους.

- (ii) Να τηρεί ξεχωριστή λογιστική μερίδα για την πράξη, στην οποία θα καταχωρούνται όλες οι δαπάνες που αντιστοιχούν πλήρως προς τις πραγματικές δαπάνες που δηλώνονται στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος ή στον Ενδιάμεσο Φορέα, μέσω των Δελτίων Δήλωσης Δαπανών.
- (iii) Να υποβάλλει (εφόσον απαιτείται από τη φύση του έργου) στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος (ή εναλλακτικά στον ΕΦ) και στην Λογιστική Αρχή, μετά την ολοκλήρωση της πράξης στοιχεία για τους δημιουργούμενους τόκους από τη χρηματοοικονομική διαχείριση των διατιθέμενων πόρων.

5. ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ – ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ – ΕΛΕΓΧΟΙ

- (i) Να θέτει στη διάθεση, εφόσον ζητηθούν, καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης της πράξης και για όσο χρόνο ο δικαιούχος υποχρεούται για την τήρησή τους, όλα τα έγγραφα, δικαιολογητικά και στοιχεία της πράξης, στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος, Λογιστική, Αρχή Ελέγχου, Επιτροπή Παρακολούθησης και σε όλα τα ελεγκτικά όργανα της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (ii) Να αποδέχεται επιτόπιους ελέγχους από όλα τα αρμόδια εθνικά και ευρωπαϊκά ελεγκτικά όργανα, τόσο στην έδρα του, όσο και στους χώρους υλοποίησης της πράξης του δικαιούχου και τυχόν αναδόχων του, και να διευκολύνει τον έλεγχο προσκομίζοντας οποιοδήποτε στοιχείο που αφορά την εκτέλεση της πράξης, εφόσον ζητηθεί.

6. ΠΡΟΒΟΛΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

- i. Να αποδέχεται τη συμπερίληψή του στον κατάλογο των πράξεων του Προγράμματος που δημοσιοποιεί η οικεία Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης (ή εναλλακτικά ο ΕΦ) στην ιστοσελίδα που παρέχονται πληροφορίες για το Πρόγραμμα ή /και στη διαδικτυακή πύλη www.espa.gr, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 49 του Καν. 1060/2021, και στον οποίο αναφέρονται:

- η επωνυμία του δικαιούχου [και στην περίπτωση δημοσίων συμβάσεων η επωνυμία του αναδόχου], [και εάν ο δικαιούχος είναι φυσικό πρόσωπο το ονοματεπώνυμό του],
- [ο αριθμός ταυτοποίησης του μητρώου αλιευτικού στόλου της Ένωσης για πράξεις του ΕΤΘΑΥ που σχετίζονται με αλιευτικό σκάφος]
- ο τίτλος, ο σκοπός και τα αναμενόμενα ή πραγματικά επιτεύγματα της πράξης,
- η ημερομηνία έναρξης της πράξης και η αναμενόμενη ή πραγματική ημερομηνία ολοκλήρωσής της,
- το συνολικό κόστος της πράξης, το οικείο ταμείο και ο ειδικός στόχος, το ποσοστό ενωσιακής συγχρηματοδότησης,
- η ένδειξη της τοποθεσίας ή ο γεωτοντισμός για την οικεία πράξη και τη συγκεκριμένη χώρα,
- [η τοποθεσία του δικαιούχου εάν πρόκειται για κινητές μονάδες ή πράξεις που καλύπτουν πολλές τοποθεσίες] ή [την περιφέρεια επιπέδου Nuts 2 στην περίπτωση που ο δικαιούχος είναι φυσικό πρόσωπο],
- τον τύπο της παρέμβασης για την πράξη σύμφωνα με το άρθρο 73 του Καν. 1060/2021.

[Το ονοματεπώνυμο του δικαιούχου φυσικού προσώπου και ο αριθμός ταυτοποίησης του μητρώου αλιευτικού σκάφους διαγράφονται δύο έτη μετά την ημερομηνία της αρχικής δημοσίευσής τους.]

- ii. Να λαμβάνει όλα τα μέτρα προβολής και επικοινωνίας που προβλέπονται στο άρθρο 50 του Κανονισμού 1060/2021 και ειδικότερα:
- α) Να παρέχει στον επίσημο ιστότοπο που διατηρεί, εάν διατηρεί, και στους ιστότοπους κοινωνικής δικτύωσής του σύντομη περιγραφή της πράξης, ανάλογη προς το επίπεδο της στήριξης, που περιλαμβάνει τους στόχους και τα αποτελέσματά της και αναφορά της χρηματοδοτικής στήριξης από την Ένωση
- β) Να παρέχει δήλωση όπου επισημαίνεται η στήριξη από την Ένωση κατά τρόπο εμφανή επί εγγράφων και υλικού επικοινωνίας σχετικά με την υλοποίηση της πράξης, που προορίζονται για το κοινό ή για τους συμμετέχοντες

γ) [Να αναρτά ανθεκτική πλάκα ή πινακίδα, σε σημείο εύκολα ορατό από το κοινό, αμέσως μόλις ξεκινήσει η φυσική υλοποίηση πράξεων που περιλαμβάνουν φυσικές επενδύσεις ή μόλις εγκατασταθεί εξοπλισμός που έχει αγοραστεί, σε πράξεις

- που στηρίζονται από το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής των οποίων το συνολικό κόστος υπερβαίνει τα 500.000 ευρώ,
- πράξεις που στηρίζονται από το ΕΚΤ+ το ΤΔΜ, το ΕΤΘΑΥ, το ΤΕΑ ή το ΜΔΣΘ, των οποίων το συνολικό κόστος υπερβαίνει τα 100.000 ευρώ.

Οι ανθεκτικές πλάκες ή πινακίδες, σχεδιάζονται σύμφωνα με τα τεχνικά χαρακτηριστικά που καθορίζονται στο Παράρτημα ΙΧ του Καν. 1060/2021 και παρουσιάζουν το έμβλημα της Ένωσης.]

δ) [Να τοποθετείται αφίσα ελάχιστου μεγέθους Α3 ή ισοδύναμη ηλεκτρονική εικόνα, σε τοποθεσία που είναι σαφώς ορατή στο κοινό, με πληροφόρηση σχετικά με την πράξη και επισήμανσης της στήριξης από τα ταμεία, σε πράξεις που δεν εμπίπτουν στην υποχρέωση πινακίδων ή πλακών.]

Ο δικαιούχος μπορεί να δημιουργήσει την πινακίδα ή την αφίσα του έργου μέσω της εφαρμογής GENERATOR που είναι διαθέσιμη στις ιστοσελίδες: <https://online-generator.espa.gr/> του ΕΣΠΑ και του ΠΕΚΑ: <https://peka-program.gr/odigies-provolis-kai-epikoinonias/>

ε) [Να διασφαλίσει ότι, όταν ο δικαιούχος είναι φυσικό πρόσωπο, στο μέτρο του δυνατού, ότι οι κατάλληλες πληροφορίες με την επισήμανση της στήριξης από τα Ταμεία, είναι διαθέσιμες σε τοποθεσία που είναι ορατή στο κοινό ή μέσω ηλεκτρονικής εικόνας. Όταν ο δικαιούχος του ΕΚΤ+ είναι φυσικό πρόσωπο ή για πράξεις που στηρίζονται στο πλαίσιο του ειδικού στόχου του άρθρου 4, παρ. 1 στοιχείο ιγ) του Καν. ΕΚΤ+, δεν ισχύει η εν λόγω απαίτηση.]

στ) [Να διοργανώνει εκδήλωση ή δραστηριότητα επικοινωνίας, με τη συμμετοχή της Επιτροπής και της αρμόδιας διαχειριστικής αρχής, σε εύθετο χρόνο, για πράξεις στρατηγικής σημασίας και πράξεις των οποίων το συνολικό κόστος υπερβαίνει τα 10 εκ. ευρώ.]

ζ) [Να διασφαλίζει ειδικές απαιτήσεις για τη δημόσια προβολή πληροφοριών σχετικά με τη στήριξη από τα Ταμεία, για πράξεις που στηρίζονται από το ΤΑΜΕ, το ΤΕΑ και το ΜΔΣΘ, που μπορεί να προσδιορίζονται στην Απόφαση Ένταξης, όταν αυτό δικαιολογείται για λόγους ασφάλειας και δημόσιας τάξης σύμφωνα με το άρθρο 69, παρ. 5 του Καν. 1060/2021.]

η) [Να εξασφαλίζει διαμέσου των συμβατικών ρητρών ότι οι τελικοί αποδέκτες πράξεων χρηματοδοτικών μέσων, συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις της ανάρτησης ανθεκτικών πλακών ή πινακίδων.]

θ) Ο δικαιούχος όταν απευθύνει με τη σειρά του πρόσκληση για δράσεις που πρέπει να ενημερωθεί το ευρύ κοινό υποχρεούται να υποβάλει παράλληλα τα σχετικά στοιχεία και στο ΟΠΣ για να είναι εφικτή η έγκαιρη ενημέρωση του site του ΕΣΠΑ από το ΟΠΣ.

7. ΤΗΡΗΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥΣ

- (i) Να τηρεί και να ενημερώνει φάκελο πράξης με όλα τα στοιχεία που αφορούν στην εκτέλεση της πράξης έως την ολοκλήρωση, την αποπληρωμή και τη λειτουργία της. Στο φάκελο της πράξης να τηρούνται όλα τα δικαιολογητικά έγγραφα σχετικά με τις δαπάνες και τους λογιστικούς ελέγχους για διάστημα πέντε (5) ετών, από την 31 Δεκεμβρίου του έτους κατά το οποίο πραγματοποιείται η τελευταία πληρωμή προς το δικαιούχο ή για την περίοδο που προσδιορίζεται στους κανόνες κρατικών ενισχύσεων (για πράξεις ήσσονος σημασίας). Η ΔΑ ενημερώνει τον δικαιούχο για την ημερομηνία έναρξης της περιόδου διαθεσιμότητας των εγγράφων κατά την ολοκλήρωση της πράξης. Τα ανωτέρω στοιχεία και δικαιολογητικά έγγραφα διατηρούνται είτε υπό τη μορφή πρωτοτύπων, ή επικαιροποιημένων αντιγράφων των πρωτοτύπων ή σε κοινώς αποδεκτούς φορείς δεδομένων, περιλαμβανομένων των ηλεκτρονικών εκδόσεων των πρωτοτύπων εγγράφων ή εγγράφων που υπάρχουν μόνο σε ηλεκτρονική μορφή.
- (ii) Να κοινοποιεί στην αρμόδια Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος (ή εναλλακτικά στον ΕΦ) το έντυπο Ε.Ι.1_7 «Κατάλογος εγγράφων για την τήρηση φακέλου Πράξης», στο οποίο, μεταξύ άλλων, καταγράφονται τα στοιχεία ταυτότητας και η διεύθυνση των φορέων στους οποίους τηρούνται στοιχεία και έγγραφα, καθώς και η μορφή υπό την οποία θα τηρούνται, το αργότερο με την υποβολή του πρώτου Δελτίου Δήλωσης Δαπάνης.
- (iii) [Να τηρεί ειδικότερους όρους ή περιορισμούς που τίθενται από το ειδικό θεσμικό πλαίσιο εφαρμογής της πράξης ή που τίθενται από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος (ή εναλλακτικά τον ΕΦ)]
- (iv) [Να τηρεί τις ακόλουθες μακροχρόνιες δεσμεύσεις, προκειμένου οι πράξεις να διατηρήσουν το δικαίωμα της συνεισφοράς των Ταμείων:

α) Για πράξεις επένδυσης σε υποδομή ή παραγωγική επένδυση, εντός πέντε (5) ετών από την τελική πληρωμή ή εντός της προθεσμίας που ορίζεται στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων να μην επέλθει:

- ✓ παύση ή μετεγκατάσταση μιας παραγωγικής δραστηριότητας εκτός της περιοχής προγράμματος
- ✓ αλλαγή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος ενός στοιχείου υποδομής η οποία παρέχει σε μια εταιρεία ή δημόσιο οργανισμό αδικαιολόγητο πλεονέκτημα
- ✓ ουσιαστική μεταβολή που επηρεάζει τη φύση, τους στόχους ή την εφαρμογή των όρων που θα μπορούσαν να υπονομεύσουν τους αρχικούς στόχους.

β) Άλλες μακροχρόνιες δεσμεύσεις που ορίζονται από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος ή καθορίζονται από το θεσμικό πλαίσιο που διέπει την πράξη.

Ο δικαιούχος μπορεί να δημιουργήσει την πινακίδα ή την αφίσα του έργου μέσω της εφαρμογής GENERATOR που είναι διαθέσιμη στις ιστοσελίδες: <https://online-generator.espa.gr/> του ΕΣΠΑ και του ΠΕΚΑ: <https://peka-program.gr/odigies-provolis-kai-epikoionias/>

Η τήρηση των μακροχρονίων υποχρεώσεων επιβεβαιώνονται, μετά την ολοκλήρωση της πράξης, με διοικητικές ή και επιτόπιες επαληθεύσεις από την ΔΑ. (Στην περίπτωση που η υποχρέωση τήρησης των μακροχρονίων δεσμεύσεων μεταβιβάζεται σε άλλο φορέα, αυτός προσδιορίζεται και η υποχρέωση αφορά αυτόν τον φορέα).

8. ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

Ο Δικαιούχος της πράξης υποχρεούται να:

1. Προσκομίσει την αρμοδίως υπογεγραμμένη επικαιροποιημένη Προγραμματική Σύμβαση μεταξύ των αναφερόμενων φορέων σύμφωνα με το υποβληθέν σχέδιο σε διάστημα 1 μήνα από την έκδοση Απόφασης ένταξης της πράξης
2. Προσκομίσει το αρμοδίως υπογεγραμμένο επικαιροποιημένο Μνημόνιο Συνεργασίας μεταξύ Φορέων και Εφορείας Αρχαιοτήτων (Υ/Ε 3), σύμφωνα με το Σχέδιο που προσκομίστηκε κατά την ένταξη της πράξης
3. Προσκομίσει την Απόφαση έκδοσης / ανανέωσης / επικαιροποίησης της ΑΕΠΟ της πράξης προ της υπογραφής της σύμβασης του ΥΕ1
4. Ο Κύριος της Πράξης (ΔΕΥΑ Βόλβης) υποχρεούται να καλύψει με ιδίους πόρους τη μη επιλέξιμη δαπάνη, σύμφωνα με την υπ' αρ. 205/2026 Απόφαση του Δ.Σ. της ΔΕΥΑ Βόλβης (ΑΔΑ: 9ΟΞΖΟΛΛ0-Τ31)
5. Ο Κύριος της Πράξης υποχρεούται με την ολοκλήρωσή της να εξασφαλίσει την πλήρη και άρτια λειτουργία της, σύμφωνα με τις κείμενες εθνικές και ευρωπαϊκές διατάξεις.